

Iz Slovenjgraške okolice. (Nesreče). Nimam kaj veselega "Sl. Gosp." poročati iz našega okraja. Nesreča je pri nas nesreči za petami. V nedeljo po Telovem je ob 10 zvečer iz dosedaj neznanega uzroka — goreti začelo Roženovo v Trobljah pri Slov. Gradu; pravijo, da je ogenj hudobna roka nalašč zapalila. Ljudje so baje v hiši še rajali, ko je streha nad glavami že vsa v plamenu bila. Hiša s hlevom vred je pogorela, in celo ves bi bila enaka nesreča zadela, ako nebi bila Slovenjgraška požarna straža kmalu na pomoč prišla, in s hvalevrednim trudom ognjeni sili se ustavila, da ni dalje segla. Sedanji posestnik, vrli Jesenko v Pamečki fari, je pri banki Sloveniji bil zavarovan.

V sredo potem se je pri št. Vidu huda ploha vllila, in nekterim kmetom proti št. Ilu polje podvalila. V četrtek o poldne se privleče zopet nevihta čez Pohorje, strela udari v Taksovo bajto blizu Šmartna, in v malo trenutkih je bajta s hlevom vred v ognju. Ljudi ravno ni bilo doma razun dvojih oseb, kterima se razun omotice ni kaj žalega zgodilo; dve kozi ste zgoreli. Tudi tje so prihiteli Slovenjgraški požarni brambovci na pomoč in obranili se svojo brizgalnico celó bližnjo Jurijevo poslopje in s tem tudi celo ves požara. Očitno zahvalo moramo izreči tej požarni straži, da je vselej in povsod pripravljena, kedar in kjer koli je potreba, ognju se v bran postaviti. Slava ji!

Med tem, ko so še gasili, udarila je strela zopet kakih 200 korakov proč v Petričev kozolec, pa k sreči ni užgala. Letošnje vreme je pri nas silno neugodno. Po dolgi in hudi zimi, ki je veliko ozimine uničila, je mrz 20. in 21. maja vse sadje pokončal, zdaj pa zopet imamo že skoro celi teden deževje. Turšica, ali kakor tu pravimo turkinja, je komaj za pedenj iz zemlje, pšenica bo slabo cvetela, sena ni mogoče spravljati, vse zaostaja. Ljudje so si v veliki skrbi, kaj bo, če ne bo toplega subega vremena? Kako bo kmet izhajal, če ne bo imel kaj prodati, pa še za dom ljubega kruhka ne bo?!

Iz Koroškega. (Razne novosti). V Škofičah blizu Celovskega jezera je Trojičko nedeljo tamošnji župnik in zlatomešnik č. g. Vrban Kuhar pastirski list gledé tridesetletnice sv. Očeta Pija IX. zbranej množici predčital s toliko živahnostjo in navdušenostjo za slavnega naslednika sv. Petra, da je 85letni starček omedlevati začel. Nesli so ga nezavedenega od altara. Pet dni poznej je blagi pastir in goreči častitelj Pija IX. izdehnul. Pogreb je bil nenavadno velikansk! — Koroški domoljubni Slovenci namislijo svojemu rojaku, prezgodaj umrlemu pisatelju A. Janežiču postaviti primeren spominek pri njegovi rojstni hiši v Lešah v Rožni dolini, ter ob priliki razkritja napraviti narodno veselico in svečanost. Res, dobra misel, naj se le uresniči in izvrši meseca avgusta. Nadjamo se, da nas takrat počastijo rodoljubi tudi iz drugih slovenskih krajev! — Podjunčani letos mnogo trpijo po večnih nalivih in povodnjih. Vsi

potoki, vse vode in reke so vedno napete, najbolj pa Drava ter hudo pogrešajo potrebnih mostov. Brod v Žilpolju se letos mnogokrat ne upa spustiti čez Dravo in samo ljudje se v malih čolnih čez vozijo. Jednaka je v Lipnici, kder brod tudi malokdaj vozi zaradi prevelike vode. Tukaj bi res dobro bilo, ako bi okoličani resno začeli misliti na napravo silno potrebnega mosta. — Hüttenbersko železarsko društvo še po koncu stoji, med tem ko jednaka društva zaporedom prihajajo na boben. Lani se je nakopalo 1,036.296 centov železa; izdelalo se je iz njega 841.446 centov za razne železne reči, 194.851 pa ga je ostalo v zalogi. Premoženje društva se cení na 12,031.019 fl., dolgovi pa na 939.854 fl. in je tedaj vsaka delnica vredna 216 fl. 18 kr. — Sosedni Lahi sedaj marljivo delajo železnico do Pontabla ter jo namislijo do meseca avgusta dodelati. Železniški delavci so skoro sami vojaki!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Vojni minister Koller, nekdanj kot cesarski namestnik na Českem mogočna podpora nemško-liberalne ustavoverne stranke, je vendar le dobil od svetlega cesarja že dolgo prošeni odpust. Namesto njega je postal minister nek grof Bylandt. Kako je kaj ustavoveren, to nam še ni znano. Uradnik in sodnik Greč na Dunaju bil je frajmaurer in zapravljivec ter se je zaradi 9000 fl. ostrupil. — Minister Horst je nevarno zbolel. — Vojna ladja „Friedrich“ je jadrjala 2 leti okoli sveta in je prišla te dni zopet domu v Pulj (Pola). — Tiroleci so 23. jun. ponovili svojo sedaj ravno 80letno udanost do Srca Jezusovega v Botzenu sijajno, čeravno so liberalci in deloma tudi vlada zapreke delali; 50.000 mož je bilo zbranih in 4 škofi. Gore okoli Botzena so bile razsvitljene. — Na Českem se skušajo Mlado in Staročehi porazumiti in sta se gledé tega že glavna voditelja obeh strank: dr. Gregr in dr. Rieger pogovarjala. Tako je prav, sprave in složnosti je Slavjanom treba! — Tako zvani liberalni Mladonemci, katerim se tudi, čeravno sivi in že precej hripavi Seidl prišteva, snujejo sedaj volilne shode ali „parteitage“ ter dajajo od sebe resolucije ali sklepe, ki imajo marsikaj resničnega v sebi. Tožijo, da nagodba z Ogersko nalaga nam preveč plačila, Magjarom pa pušča preveč gospodstva; potem, da je nova vojaška postava presilna in da se ne sme pustiti Magjarom na našo škodo izdajati magjarske bankovce. No, to je vse resnično, a novo ni. Kajti isto trdimo konservativci že više 10 let. Liberalci s tem le kažejo, da že sami volhajo in čutijo, kam so zabredli. — Na Dunaju so si hotli mali obrtniki: krojači, črevljarji, krznarji, mizarji itd. sami pomagati zoper denarne motce in velike fabrikante in mojstre ter osnovati posebno društvo. Toda liberalna vlada društva ni odobrila. Prilичno bomo o tem več povedali.

Magjari so neizmerno razburjeni na Srbe, ki stanujejo na Ogerskem in jim branijo, kolikor le mogoče, podpirate brate Srbe za bližnjo vojsko zoper Turka. Minister Szende je sam odpotoval v Subotico in vzel več komisarjev in žandarjev seboj. Tudi na Hrvate pritiskajo, naj bi ti lastno kri zatajili in pomoč odrekli svojim krščanskim bratom na Turškem. Ali zastoj se Magjar jezi — jugoslavjanska reč dviga nepremagljivo in vzbuja djansko sočutje pri vseh Slavjanah na celim svetu!

Vnanje države. Ruski car je hotel odstopiti in vladarstvo svojemu sinu dati. Tega pa se boji nemški cesar, ker ruski carevič je Nemcem neprijazen. Zato je nemški cesar ruskega prosil, naj še ostane in dela na Turškem, kar hoče, pruska vlada se ne bo vtikala niti Angležem, ki Turka branijo, pomagala. Ta dogovor dveh mogočnih cesarjev, je prijatelj Turkov po vsej Evropi tako osupnil, da že povsodi cviliijo: „naj se pulijo Srbi in Bolgari s Turki, kakor hočejo, mi se za nje ne brigamo“. No, in to je Kristijanom na Turškem ravno prav. Dosedanja vstaja se bo spremenila v pravo jugoslavjansko vojsko zoper Turka. Črnogorski knez Nikica je prevzel povelje črez vse Kristijane v Hercegovini in bo s svojimi Črnogorci Muktar-pašo od vseh strani prejel. V Bosniji so vstaši pri Mostanici s Turki imeli hud boj in jih naposled v pobeg zapodili. Srbska je vse možke do 52. leta na turško mejo poslala. Uradnije so prazne, šole zaprte. Vidov dan, t. j. 27. junija pride knez Milan k vojski. General Cah stoji s 22.000 junaki v Čačaku ob Moravi in Ibarju in ima nalog prodreti na višine Šar-planine do Prizrena, da roko podá Črnogorcem. Nasproti mu stoji močna turška vojska pri Novempazarju. General Alimpić zbira 26.000 mož in namenil na 50 pontonih udariti črez Drino v Bosnijo. Turki mu to hočejo zabraniti z 15.000 redne vojske in pa s 22.000 Baši-bozuki (prostovoljci ali tolovaji). Tretjo in najbolj močno srbsko vojno vodi general Črnačev, ki je kakih 50.000 mož nastavlil od Čuprije do Aleksinaca. Turki stojijo celo blizu in se naslanjajo na močno trdnjavo Niš. Turška vojna je tukaj močna kakih 30.000 mož.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XLIV. V mestu Pizi najimenitniše poslopje je stolna cerkev. Začeli so jo zidati l. 1003, ter komaj v 100 letih dozidali. Silno prostorna je; 74 orjaških stebrov jo deli v 5 ladij. Znotranjost jena je lepa, okusna in dragocena. Blizu cerkve stoji posebno poslopje ali cerkva za delivanje sv. krsta — il battisterio. Kaj jednakega menda nima svet pokazati. Poslopje je lično, visoko in široko, kakor srednja cerkev in v njej se nahaja najlepša prižnica; rezana je iz bliščečega marmorja in je s prekrasnimi podobami nasajena. Krstni kamen je

iz snežnobelega marmorja mojstersko izdelan. Zraven krstne cerkve je slovito pokopališče — campo santo, — ki je podobno onemu, katero smo v Bologni občudovali. Najbolj vendar človeka zanimiva nagnjeni zvonik — campanile. Videti je, kakor da bi namenil vsak trenutek na zemljo tresnoti in se podreti in vendar stoji v tej zveznji podobi više 700 let. Visok je 25 sežnjev, nagnjen pa za 2 sežnja ter šteje 7 čedno sezidanih nadstropij. V njem visi 7 zvonov, izmed katerih so 3 nenavadno težki, in vendar se zamore sè vsemi zvoniti brez vsake nevarnosti. Razgled iz zvonika je prekrasen, a mi ga nismo imeli čas uživati, ker se je že močno začelo mračiti.

V noči okoli $\frac{1}{2}$ 11 ure smo se pripeljali v mesto, kojemu Lahi pravijo Firenze po latinski besedi Florentia, t. j. cveteče mesto. To ime se mu je po pravici dalo; vsaj res stoji sred cveteče doline na obojem pobjezju reke Arno, ki po lepi in plodni ravnini proti morju hiti. Mesto šteje više 167.000 prebivalcev, ki govorijo najlepšo italijansčino ali laščino. Nekdaj je bilo sedež Toškanskim velikim vojvodom, potem stolica novo laškega kralja Viktorija Emanuela, dokler ta ni sv. Očetu vzel Rim in lateransko poslopje, kamor se je naposled preselil. Florencija je pozidana po novi šegi. Zato ima široke, ravne in dolge ulice, da jih od jednega konca do drugega oko komaj dogleda. Reka Arno se vali skozi mesto pod 6 mostovi. Mesto je spleh živahno; posebno mrgoli vse polno ljudi na gosposkem trgu — piazza della signoria. Potnika zanimiva pred vsem: galleria degli uffizi, t. j. zbirka vseh umetnij. Vsaki den se zamore vstopiti od 9—3 ure. Ražpoloženih reči je veliko; zvedenci trdijo, da večje zbirke raznih umotvorov ni najti nikder več na svetu. Meni se je najbolj prikupila zbirka slik ali malanih in risanih podob. Človek strmi in srce se mu radnje pri živih barvah prekrasnih slik. Nikoli se njih oko do sita ne nagleda. Kar potnika včasih jezi, to so možički in večjidel bledolične gospodične, ki po vseh kotih počepavajo in slike ponarejajo.

Na stolnem trgu stoji krstišče — il battisterio — tudi posebič, kakor v Pizi. Krstišču nasproti in sredi stolnega trga visoko v nebo kipi veličastna stolna cerkva, pozidana v gotiškem slogu. Zraven stoji posebič 89 metrov visoki zvonik, s katerim se Lahi radi ponašajo. In resnično, pritrđiti jim moramo, da ni bolj njeznega a vendar velikega stava na Laškem, kakor je ta zvonik. Vnanja njegova površina je vsa prevlečena in obložena z lepimi ploščami iz samega marmorja. Človek misli na prvi pogled, da je vse sam marmor. Od ondot smo prišli na veliki trg sv. križa — piazza della s. Croce. — Trg je lep, velik in okinčan s spomenikom Dantejevim, ki je bil rojen Florentinec in slovi po celim izobraženem svetu po svoji čudovito umetni in veliki pesni o peklu, vseh in nebesih. Na trgu stoji cerkva sv. križa,